

Öppnande av läsåret vid Aalto-universitetet
Arbetsminister Anni Sinnemäki
1.9.2010

Ärade rektor
Mina damer och herrar
Bästa studerande

Ute luktar det redan höst, kyligt och fuktigt, kurage, yllekläder och allt nytt som ska börja. Här börjar ni hösten rentav som nationens stolthet, ni börjar ju hösten och läsåret vid Aalto-universitetet. Aalto-universitetet är ett nytt fenomen i vår universitetsvärld, det har väckt diskussion, kanske avundsjuka och intresse även utanför landets gränser. Det förväntas mycket av Aalto-universitetet.

När ingenjörer, ekonomivetare och konstnärer förs samman, kan resultatet bli kreativitet på ett helt nytt sätt. Aalto-universitetet måste avveckla det gamla motsatsförhållandet mellan humanister, ingenjörer, konstnärer och ekonomivetare. Eller om detta inte lyckas, kan sammanstötningarna och mötena skapa något nytt.

Utvecklingen på mobiltelefonmarknaden har bittert lärt oss att man måste kunna komplettera bra teknik med intressanta tjänster, strålände marknadsföring såväl som fungerande och lockande design. I bästa fall innebär Aalto-universitetet att man sammanför sådana kunskaper och färdigheter som skapar något förnuftigt, intressant och framgångsrikt.

Bästa åhörare

En av nycklarna till Finlands framgång är utbildning av bra kvalitet, som är tillgänglig för alla. Grunden för den högklassiga utbildningen är en av världens starkaste grundskolor. Det som är särskilt bra med grundskolan i Finland är att den får alla att lära sig saker och ting åtminstone ganska bra, och därför får eleverna jämlika utgångspunkter. Detta hjälper med att vi kan få de bästa förmågorna att utbilda sig, oberoende av bakgrund. Men trots detta är det även i Finland så att utbildningen i ganska stor utsträckning går i arv. Jag anser att principen om avgiftsfri högskoleutbildning är en ytterst viktig del av det finländska utbildningssystemet, så att utbildningens ärlighet inte stärks ännu mer, för att utbildning inte helt ska handla om pengar. Avgiftsfriheten är också den faktor som lockar hit studerande från andra länder och bidrar till att finländska universitet internationaliseras.

Det finns skäl att hålla fast vid den avgiftsfria utbildningen. Däremot har mycket ändrats för universitetens del, och det har varit nödvändigt. Den ökade ekonomiska och administrativa beslutanderätten gör det möjligt för universiteten att själva bestämma vad de koncentrerar sig på och hur de konkurrerar med andra på det inhemska och internationella planet. Den ökade handlingsfriheten har också medfört mycket ansvar. I bästa fall innebär den nya självständigheten i det praktiska arbetet vid universiteten att bra forskarkarriärer kan byggas upp, såväl som bättre möjligheter att locka människor från andra länder att arbeta vid finländska universitet, förmåga att bättre reagera på nutiden och att ändra prioriteringarna i forskningen snabbare än tidigare.

Vid de nya universiteten kan universitetet själv påverka förhållandet mellan lärare och studerande, det hur individuell undervisning studerandena får. Och universiteten har också själva som mål att förbättra undervisningens kvalitet, det hur bra och inspirerande pedagoger som finns vid de finländska universiteten.

Arbetslivet ställer många krav på er som studerar. Det förväntas sociala och språkkunniga branshexperter, som har bildat nätverk. Just nu är arbetsmarknaden inte enbart lovande. Genom stimulerande ekonomisk politik har man dock lyckats avvärja sådan massarbetslöshet som fanns i början av 1990-talet. Trots det finns det ett stort antal akademiskt utbildade som är arbetslösa. Läget för akademiskt utbildade arbetslösa är ändå inte hopplöst. Arbetslösheten har vänt nedåt, och antalet lediga jobb ökar tydligt igen. Den offentliga sektorn betjänar arbetsökande på olika sätt, i samarbete med potentiella arbetsgivare. Det erbjuds olika medel, allt från rådgivning till finansiering för nyblivna företagare. Och fast det ställs många slags krav i arbetslivet, så behöver alla sist och slutligen just ett jobb, och arbetslivet är fullt av just ganska vanliga människor som duger som de är.

Avsikten är att i framtiden också beakta sysselsättningen bland utexaminerade i kriterierna för finansieringen av universitet.

I Finland har det av tradition varit ganska ovanligt med företagande bland akademiskt utbildade. Jag hoppas att denna tradition bryts. Jag hoppas att många av de skickliga och idérika människorna med akademisk utbildning blir företagare – en del tokiga tillväxtföretagare, en del samhällseliga företagare i andelslag, en del för hela livet och en del under ett lämpligt skede i livet. Jag tror att akademiskt företagande har mycket att ge för Finland. När det gäller att skapa nya idéer och innovationer har just små och medelstora företag en helt större roll. De små företagens möjligheter finns i att de lätt kan förstå vad kunderna vill och behöver. Och företagen är för sin del med om att avgöra våra ödesfrågor, att bekämpa klimatförändringen och att bygga upp en ny förnybar, materialeffektiv finländsk ekonomi med uppfinningsrika tjänster.

Såväl bra företagsidéer som lösningarna på samhällets problem är i behov av nya lösningar och idéer, innovationer. Aalto-universitetet har utan tvekan ytterst goda möjligheter att vara ett ställe av världsklass när det gäller att utveckla nya innovationer .

Bengt Holmström från MIT sade nyligen något mycket klokt, när han påminde oss om att det är just begränsningar och en aning för knappa resurser som är centrala för uppkomsten av innovationer. Varför över huvud taget skapa innovationer, när det ändå finns pengar och resurser? Kanske kan befolkningens åldrande och det höjda energipriset i stället för hotbilder ge upphov till innovationer. Och kanske skapas innovationer fast finansieringen av universitetet ökar med cirka 150 miljoner euro nästa år.

Om jag tänker på min egen studietid, lärde jag mig säkert saker bäst när olika sektorer och ämnen korsbelyste varandra. Om jag med denna livserfarenhet fick bestämma, skulle jag helst komplettera mina studier i rysk litteratur med produktionsekonomi. Mitt råd är alltså att ni, ingenjörer och ekonomivetare, bör lära er konstfilosofi och textilier och långsamma, kloka filmer. Konstnärer, ni bör lära er marknadsföring och ingenjörskap.

Enligt min åsikt är det bra att studera energiskt och flitigt, men det är också nödvändigt att vara i lugn och ro och att stanna upp. Sidospår är ofta nödvändiga, och hindrar inte från att man når det slutliga målet. Jag hoppas att Aalto-universitetet är en sådan helhet som även skapats för att man ska kunna vandra på oanade sidospår.

Bästa åhörare, jag önskar er alla ett framgångsrikt och inspirerande läsår.